

Рая Виг

Ншики
от
преплетена
вяра

НА ГРАНИЦАТА

Гадно, хладно, дъждовно... Есенно време, ноемврийско. Земята беше постлана с мокър килим от шарени листа в жълто, оранжево, кафяво, червено, сякаш художник с невяротна четка си беше играл да съчетава и цветовете, и фигури. Красотата обаче не беше нужна никому в този ден. Наоколо дебнеше неизвестността, готова всеки момент да пусне пипалата си и да сграбчи с тях нещо от настоящето и да го стисне здраво за гърлото...

Чуха се тежки стъпки. Някъде изпраща клон. Гарван размаха криле, изграка и отлетя. Трите фигури, почти детски, настръгнаха и се свиха под шубраците. Дъждовните капки се стичаха по лицата и се смесваха със сълзите им. Уж бяха минали границата и трябваше всеки момент да се появи превозвачът, за да ги откара до близкия град, но нещо май нещата се объркаха и часове вече висяха на това проклето място. Откъде можеха да знаят, че по този мокър път и с непозволена скорост, по тия места стават катастрофи? Идваха от друго място, където повече имаше пясъци и много, ама много

по-малко коли. Не смееха да мръднат. Калните им стъпки, превърнати в малки локви, обаче ги издадоха и скоро пред тях застана рус, едър мъж с ловжийска пушка под дясната мишница. Носеше здрави обувки, тип „кубинки“, скъпи кожени панталони и такава яке. На главата си имаше черен каскет.

— Я, какъв дивеч! – изломоти човекът и се почеса зад врата – Какво да ви правя, бе мангали?... На глиганите ли да ви оставя живи или да ви гръмна първо?... Абе, какво правите всъщност тука?... Мълчите и защо ли? Аха! Ще бягате, значи... Не ви стигат кражбите от българите, ами в чужбина ви се приискало нещо повечко... Мръсни цигани!... Навсякъде сте едни и същи. Мамка ви!...

Жертвите мълчаха, а това още повече дразнеше ловеца. Не издържа и ги зарита. Най-голямото момче се обади на английски:

— Извинете, станала е грешка... Не сме такива за каквито ни мислите...

— Какво бръщолевииш, бре! На интересен ли ми се правиш?... Нищо не ти разбирам – блъсна го с приклада си големият и не се знаеше какво щеше да направи, като свали пушката от рамото си, ако изневи-

делица не се появи друг мъж, малко по-различен от него и в облеклото, и в държанието си. Краката му бяха в яки гумени ботуши.

— Какво става, брато?... Какви са тия! – попита новодошлият и заглади черния си мустак.

— Ромски боклуци, какви могат да бъдат? – отвърна русият и тегли една цетуца псувня.

Новодошлият изгледа с любопитство тинейджърите и понече да свали дългия си кожен шлифер, за да ги завие с него, но другият го спря с думите:

— Ти да не си луд, бе? Ще се мокриш заради тия? Струва ли си?... Ще ги гръмна като едното нищо.

Двамата започнаха да спорят и всеки държеше на своето. Аргументите на чернокосият бяха, че това са живи същества, не бяха силни, но другият не отстъпваше в омразата си към малцинствата. И кой знае какво щеше да се случи, ако по-слабото момче с доста къдрава къса коса не се изправи и приближи към тях. Подаде малък найлонов плик, в който се виждаше бял сгънат лист. Русият го грабна от ръцете му и засрича:

„Ние сме от Либия. Моля, помогнете ни да стигнем до посолството в София“.

— Оп-па!... Става още по-интересно! – изръси четецът, огледа хлапетата от главата до петите, а после се обърна към другия – Брато, плячката е голяма, а? ... Не знаят български, а е написаното на нашия език... Сега, ако не падне далавера, няма да е никога... Ей, гадни араби, снасяйте бързо! Денги, мъни, долари, евро?... Давайте бързо, давайте каквото имате!

Децата не разбираха нищо, но се досетиха какво се иска от тях и извадиха от джобовете си по стотина долара, а после свиха рамене. Алчният мъж явно не беше доволен и насочи пушката към беззащитните същества. Самочувствието му беше голямо, а невежеството още повече. Другарят му го дръпна за ръката и спокойно рече:

— Не си слагай грях на душата, брато!... До столицата няма да ги заведем, но до близкия полицейски участък – може. Хора сме все пак, а те са хлапета. Кой знае през какво са минали... Пък и бъкел английски не знаем с теб. Да се оправят ченгетата с тях.

РАЗПИТ

В стаята се беше настанило едно напрежение и дърпаше всички ъгли така, както локомотив дърпа вагоните си, а те се стоварваха върху главите на малките пленници с пълна сила. Защо не ги разбираха? Та, искането им беше толкова малко – да отидат в посолството на страната си, нищо друго. Там щяха да обясняват повече, но явно нещата не бяха толкова лесни, колкото си мислеха и очакваха. Думите на инспектора ги стряскаха, а той или не се изразяваше както трябва, или те не бяха наясно с английския език. Нямаше преводач. Безбройните му въпроси ги объркваша. Бяха премръзнали, мокри и гладни, а сякаш ги питаха едно и също и искаха от тях да признаят нещо, за което си нямаха и представа. Взираха се в прозорците, но не виждаха нищо друго освен капещи стрехи. Дъждът продължаваше да вали. Отговаряха машинално и дори не знаеха кой от тримата го прави, но държаха на своето.

— Що за свят?... Къде са родителите ви?

— У дома.

— Откъде сте?

— Джуфра – Либия.

— Къде е това?

— На 700 км. от Триполи.

— Малки терористи, значи...

— Господине, обиждате ни... Заведете ни в посолството, моля!

— Да не сте луди? Посолството.... Чакай, чакай! Там ли ще получите инструкциите за някой атентат?... Как не сме се сетили по-рано!... Имате ли документи?

— Не... Така тръгнахме.

— Пари?

— Колкото имахме, ония мъже ни ги взеха... Искаме в посолството!

— Защо точно там?

— Там ще ни помогнат да открием мама. ...

— Как са имената ви? На колко години сте?

Служителят на реда ги изгледа от главата до петите, сбръчка вежди, наля си чаша вода от каната на масата и отпи голяма глътка. „Гостите“ преглътнаха едновременно и въздъхнаха звучно. Разпитът продължи:

— Роднини, значи!... Рашид, Мариям, Мусат... Фамилия Ал Рахид Али... Братя или братовчеди?... А може да са често срещани имена, знае ли човек или пък – да са измислени? Годишите близки -15, 13, 11... Деца са още! – разсъждаваше на глас инспекторът и беше сигурен, че не го разбират какво си говори. После отново мина на английски. - С каква цел сте тук?... Защо нелегално?

— Така по-бързо... Страх от Ислямска държава... Бягаме... Искаме в посолството – отвърна уверено по-едрото момче.

— Стига с това посолство!... Тук аз решавам кога и къде да ви пратя... Трябва да проуча, да изясня нещата... Хм! Ами бележката... Откъде я взехте?

— Истинска е. Написа я една жена - българка. Адвокат е. Има мъж от Либия...

— Тя защо не е с вас?

— Болна е... Стара е... Жена е... Искам в посолството! Искам мама!

— При мама?... Ти беше Мариям, нали? Що за име е това?

Пришълците не издържаха. Двете поедри момчета бутнаха по-слабото напред и нещо казаха на своя език.

— Аз... момиче. Мама българка. Вяра...
Има телефон – рече детето на български,
разкъса после яката на якето си и извади
оттам парче груба хартия с нещо написано.

Разпитващият взе листчето и започна
да го обръща ту от едната, ту от другата
страна. После закрачи нервно из стаята,
като се почесваше без причина зад врата,
сякаш чакаше мисълта му да бликне от-
там. После спря да се разхожда, направи
справка с телефонния оператор и накрая
набра 0878... Високоговорителят беше
пуснат. Чу се свободен сигнал, след което
тих женски глас:

— Да, моля?

— Търся Вяра Иванова.

— Аз съм... Какво обичате?... Кой се
обажда?

Мариям не издържа и извика:

— Мамааа!

Сълзите на бедното същество рукнаха
изведнъж. То не им обръщаше внимание
и започна да говори бързо нещо на араб-
ски. Жената също, като гласът ѝ трепере-
ше от вълнение.

Полицейският комисар съвсем се
обърка. Нещата вече имаха друга насока.

СРЕЩА

Вяра нямаше търпение. Не беше виждала Мариям почти три години, ако не и повече. Случиха се доста неща – заминаването в Турция за няколко месеца, женитбата ѝ с Митко, бремеността, раждането на Стефан, проблеми в работата, смяната на правителството в Либия... Е, виждаха се на скайпа понякога, но то си беше друго. С баща ѝ почти не си говореха. Той си имаше друго семейство и май вече четири-пет деца. Не беше им казвала, че се е омъжила и Мариям си има ново братче. Не знаеше защо го прави. Не се надяваше на нищо. Беше нещастна. Момичето ѝ липсваше, а синът ѝ Рахим, вече на 11 години страшно приличаше на Масут – и в походката, и в държанието... Последните събития объркаха съвсем нещата и интернет връзките почти прекъснаха. Отдавна нямаше връзка със света на бившия си съпруг, а там, в оная страна, не се знаеше вече какво става, след като застанаха един срещу други мюсюлмани и ислямисти с жажда за власт и манията да завладеят света...

Сърцето на четиридестгодишната жена сега биеше до пръсване. Не ѝ беше до нищо друго. Заряза работата, момчетата, дома си и хукна. Хвана такси до летището, самолет до Бургас и после кола под наем до граничния пункт. Изненадата беше голяма...

Дъщеря ѝ беше пораснала много. Прегърна я, целуна я, а сълзите и на двете рукнаха изведнъж. Арабската реч огласяше цялата стая, а инспекторът пушеше цигара след цигара и не разбираше нищо от казаното. Не издържа и се намеси:

— Съжалявам, госпожо, но говорете на български!

Вяра се стресна, хвана момичето за ръка и подкани момчетата:

— Да вървим, деца!

— Стоп!... Не съм разрешил... Нямате право!

— Имам право – отвърна злощастната майка и извади от чантата си документ – съдебно решение за попечителство над Мариям.

— Такаааа! – важно отсече човекът на реда – Доколкото знам, момичето няма разрешение от бащата си за напускане на

Либия, а според техните закони, докато навърши 18 години, той отговаря за детето си.

— Но, господине! – разтрепери се Вяра – Ние сме в България и тук са в сила нашите закони.

— На границата сме, госпожо и законът съм аз... Тия хлапета нямат документи. Едно-то на думи е Ваше дете, а другите? Трябва да ги настаня всички в бежански лагер, да минат през медицинки преглед, да направя необходимите проверки или... просто да ги върна обратно там, откъдето са дошли.

— Пари ли искате?... Колко? – гласът на младата жена трепереше, а мъжът я изглежда изпод вежди и изкрещя в лицето ѝ:

— Подкуп ли ми предлагате?... Засрамете се!

— Извинете – през зъби рече Вяра, а Мариям я гледаше и не разбираше какво става.

Инспекторът завъртя няколко телефона, а после разпореди:

— Бегълците остават тук, а Вие отивате в хотела на града. Не искам възражения... Запазих Ви стая. Утре ще говорим отново...

НАХЛУЛИ СПОМЕНИ

Как да заспи? Беше толкова близо до дъщеря си, а сякаш нямаше никога да я заведе у дома. Защо нещата са толкова сложни, защо? Беше на две години, когато я отнеха от нея насила...

Вяра въздъхна и се опита да си спомни живота преди... Беше отличничка. Завърши френската гимназия във Враца, а после записа Арабистика в Софийския университет. Езиците ѝ вървяха - знаеше френски и английски перфектно. Нямаше грижи за нищо – баба ѝ я гледаше като писано яйце, докато майка ѝ правеше кариера в Медицинска академия като детски зъболекар. Родителите ѝ се бяха развели още когато беше млада, но тя не усещаше липсата на баща си. Носеше само фамилията му, а с годините разбра, че той е бил параван в семейното положение на Мария (майката). Биологичният баща се оказа друг, но той пък имаше жена и две деца... Илюзиите ѝ започнаха да се сгромолясват една след друга...

Преди дипломирането си трябваше да бъде на стаж в арабска страна и тя избра Йордания, където направи и дипломната си работа на тема „Арабски диалекти“. После си намери работа в Транстрой и замина за Либия като преводач на една строителна бригада. А там... Де, да не беше тръгвала! Масут... Той беше от арабските работници и отговаряше като техник за тях. Висок, строен, красив, добре сложен... Нещо трепна в душата ѝ и Вяра се размечта. Не, не! Не беше само мечтание. Просто се влюби, той също. Дали наистина беше така или младият мъж искаше да избяга от своя свят, така и не разбра...

А после? Какво после? Върна се от стажа и ревеше по цели нощи, докато не му уреди виза и не склучи тайно брак с него. Майка ѝ и баба ѝ въобще не го приеха за човек и непрекъснато го обиждаха и пренебрегваха. Така настроиха и нея отрицателно към всичко, идващо от неговия свят. Последствията бяха тежки за крехките ѝ плещи и за обърканата ѝ душа...

ГЛАВА ПЕТА: ЗАПЛЕТЕН ИЗХОД

Ръцете на Вяра бяха на сини петна и трепераха. Не беше яла от няколко дни. Краката ѝ омаляха и тя приседна на пода. Всичко я болеше. С последни сили придърпа телефона и набра номера. После припадна...

— Ало, моля те ела!... Страх ме е!... Тук те ужасно... Май и двете са пияни... Ако ти не дойдеш, аз идвам...Тръгвай, моля те! —обясняваше детето и в гласа му имаше една отчаяна молба, а мъжът отсреща преbledня, облече се набързо и с големи крачки се отправи към блока на Вяра. Нещо ставаше и той не знаеше на кого да вярва. Двете не ходеха от известно време на работа. Мария обвиняваше дъщеря си, че пие, а самата тя криеше бутилките с водка и бира и сама ги пресушаваше. Единствено момчето страдаше, а те сякаш забравяха за него. Не го пускаха на училище или не искаха да го водят и взимат. Виктор вършеше и това. Накрая го обвиниха, че малкият ги бие. Странно! Рахим нямаше още осем години и беше слаб

за възрастта си, но пък беше много умно дете. Рожба на смесен брак, то страдаше по своему и за да му обърнат внимание правеше пакост след пакост. Дори глътна три магнитчета от играчки и едва го спасиха в болницата. Тогава беше само на пет години. И майката, и бабата се уплашиха много тогава. Ама сега да ги бие?... Вече не пускаха компютъра и скайпа и не можеше да разговаря с баща си и сестра си. ... Изживяваше всичко сам, по своему, по детски. Беше на една година, когато бяха на гости четиримата при другата баба и дядо в Либия. Тогава го видяха за първи път. Баща му не се върна и не пусна кака му. Искеше да ѝ даде възпитанието на примирена мюсюлманска жена, готова да служи на мъжа си и да го боготвори. После си намери друга съпруга от своята черга и тя му роди двама сина. Не забрави първородния си син в далечната България... Мария така и не го прие за зет, нищо че той готвеше, переше, гледаше децата и работеше в един автосервиз... Масут изпрати пари и първо Рахим отиде в немска детска градина, а после в ливанското учили-

ще. Учебната година още не беше свършила, а момчето знаеше вече арабски и английски. Четеше още от петгодишен на български и беше напред с материала за втори и трети клас. Вярно, че беше буен, тичаше, караше колело, ходеше на тренировки по фехтовка и плуване, но той си беше дете... Сега какво ставаше?

Виктор въздъхна. Имаше ключ и си отвори сам. Момчето се беше свило в единия ъгъл на стаята и гледаше уплашено. Вяра и Мария спяха, а из целия апартамент миришеше на кисната бира. Гушна Рахим и го чу тихо да казва:

— Моля те, Виктор, искам у вас! Леля Рени сигурно няма да се сърди. Тя е толкова добра... Обади ѝ се!... Не съм ял цял ден... Може ли да ми направи нещо?... Гладен съм...

Виктор се обади. Знаеше, че жена му няма да възрази. Толкова съжаляваше, че ѝ причиняваше всичко това вече четиридесет години. Тя не се разведе с него, но като хвана последната му лъжа, повече не го допусна в леглото си вече четвърт век. Стискаше зъби, приемаше всички случки присърце и дори правеше подаръци на

чуждите деца. Казваше, че те нямат вина за нищо... Той не изостави майка ѝ, нито преди, нито когато се разведе, нито сега. Беше ѝ верен, нищо че тя беше по-възрастна от него и по-грозна от жена му... Сега се чудеше какво толкова е намирал в нея... Не си призна никога за връзката им и все лъжеше жена си, че просто са приятели...

Райна ги посрещна и прегърна момчето с думите:

— Влизай, Раче, влизай! Направила съм ти таратор и картофки със сирене... Хайде бързо сядайте, че и аз умирам от глад!...

Никой не потърси детето. На другия ден телефонът извъня и Виктор чу само някакъв шум... Когато отиде, Вяра беше припаднала. Цялата беше в синини, а на пода се търкаляше счупена табуретка. Майката беше удряла с нея дъщеря си... Мъжът я свести, а после ѝ даде чай с лимон и мед. Мария скочи срещу двамата:

— Махайте се от главата ми! Нямате работа тук! Върнете ми всички ключове. Жилището е мое и аз не искам да ви виждам повече.

— Добре! – отвърна Виктор и хвърли ключовете – но, ако ти продължаваш така, аз ще извикам полиция и тогава ще стане по-сложно...

Райна прибра и младата жена в апартамента си. Три дни се грижеше за нея и детето като свои деца. Облечи ги, нахрани ги докато се съвземат. После изслуша Вяра и само ѝ каза:

— Нямам нищо против да останете колкото искате, но след две седмици за празниците ще ни дойдат на гости нашите деца за десетина дни. Внучето не е идвало тук и няма как да им откажа... Вече обещах.

— Не се притеснявай! – отвърна тя. Аз намерих един изход засега. Благодаря ти много за грижите, но вече уредих нещата... Утре тръгваме за Турция. В Инстанбул ще ни чака Митко и ще ни заведе в Анкара. После ще видим... Знам, че детето няма да зъвърши учебната година, но ще се яви на изпит. Дано си нямаме разправи с баща му! Знаеш, че не пуска Мариyam, докато не навърши 18 години, а ако реши да вземе и Рахим, съвсем ще ме съ-

съпе... Другият вариант е да зарежа всичко и да отида в Либия...

Райна познаваше Митко. Той живееше няколко години с Вяра на семейни начала и се грижеше за нея и детето, но от няколко месеца го изпратиха като треньор по фехтовка в съседната страна. Предлагаше ѝ брак, искаше да осинови момчето, но Вяра се дърпаше. Сега той беше изход и единственото ѝ спасение. Тя нямаше собствено жилище. Нямаше пари... Напусна работата си като преводач... Започна да пие, но не толкова колкото майка си... Освен това и нервите ѝ бяха опънати до краен предел...

Чуждата жена я прегърна. Пожела им лек път и вярваше, че нещата ще се оправят...

Когато автобусът се скри, тя избърса сълзите си, а Виктор я погали с думите:

— Ти си много добър човек!... Къде съм гледал досега, къде?

Райна се замисли и се върна много по-рано в спомените си...